

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

London, dnia 10 kwietnia 1986 roku

No.2

CZĘŚĆ II

DZIAŁ URZĘDOWY

	str.
Zwolnienie Prezesa Rady Ministrów.....	20
Zwolnienie Ministrów	20
Powierzenie sprawowania obowiązków Prezesa Rady Ministrów.....	26
Ustąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej.....	26
Protokół złożenia przysięgi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Kazimierza Sabbata.....	27
Potwierdzenie na urządzie Szefa Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej.....	30
Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych w sprawie nadania odznaki pamiątkowej "Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939 r.".....	30
Komunikat o nadaniu orderu "Odrodzenia Polski".....	31
Komunikat o nadaniu "Krzyża Zasługi"	31

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Komunikat Kancelarii Cywilnej z dnia 5 kwietnia 1986r. o posiedzeniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.....	34
Komunikat Kancelarii Cywilnej z dnia 7 kwietnia 1986r. o ustąpieniu Prezesa Rady Ministrów, zwolnieniu członków Rządu i Podsekretarza Stanu oraz powierzeniu pełnienia obowiązków Prezesa Rady Ministrów.....	37
Komunikat Kancelarii Cywilnej z dnia 9 kwietnia 1986r. o ustąpieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Edwarda Raczyńskiego, zaprzysiężeniu i objęciu urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej przez pana Kazimierza Sabbata.....	38

ZWOLNIENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

Do Pana
Kazimierza Sabbata
Prezesa Rady Ministrów
w Londynie

Przychylając się do prośby z dnia 7 kwietnia 1986 roku,
umotywowanej przewidzianym objęciem przez Pana, jako
Następcy Prezydenta, urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej
w dniu 8 kwietnia 1986 roku, zwalniam Pana z urzędu Prezesa
Rady Ministrów.

Londyn, dn.7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

ZWOLNIENIA MINISTROW

Do Pana
Prof. dr Edwarda Szczepanika
Ministra Spraw Krajowych
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra Spraw Krajowych i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Kazimierza Sabbata
Ministra Spraw Zagranicznych
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra Spraw Zagranicznych.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

Do Pana
Profesora Zbigniewa Scholtza
Ministra Emigracji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra Emigracji i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Ppłk dypl. Jerzego Morawicza
Ministra Spraw Wojskowych
w Londynie

Zwalniam Pana Pułkownika z urzędu Ministra Spraw Wojskowych
i powierzam sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego
Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Stanisława Borczyka
Ministra Skarbu
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra Skarbu i powierzam Panu
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Bohdana Wendorffa
p.o. Ministra Sprawiedliwości
w Londynie

Zwalniam Pana z pełnienia obowiązków Ministra Sprawiedliwości
i powierzam sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego
Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Profesora Czesława Czaplińskiego
Ministra Oświaty i Kultury
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra Oświaty i Kultury i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Ministra Jerzego Zaleskiego
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra i powierzam sprawowanie
obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Ministra Mgr. Tadeusza Drzewickiego
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra i powierzam sprawowanie
obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

- - -

Do Pana
Ministra inż. Aleksandra Snastina
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra i powierzam sprawowanie
obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

- - -

Do Pana
Ministra Ryszarda Kaczorowskiego
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Ministra i powierzam sprawowanie
obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londy. dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

- - -

Do Pana
Dr Zygmunta Czesława Szkopiaka
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Dr Leonidasa Kliszewicza
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Emigracji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Mgr Władysława Szkoda
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Emigracji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Zdzisława Szopisa
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Emigracji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Mjr dypl. pil. Tadeusza Andersza
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Informacji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

Do Pana
Andrzeja Czyżowskiego
Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Informacji
w Londynie

Zwalniam Pana z urzędu Podsekretarza Stanu i powierzam
sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTROW
/-/Kazimierz Sabbat

- - -

POWIERZENIE SPRAWOWANIA OBOWIĄZKÓW PREZESA
RADY MINISTRÓW

Do Pana
Prof. dr Edwarda Szczepanika
Ministra Spraw Krajowych
w Londynie

Powierzam Panu Ministrowi sprawowanie obowiązków Prezesa
Rady Ministrów do czasu powołania nowego Prezesa Rady Ministrów.

Londyn, dnia 7 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

PREZES RADY MINISTRÓW
/-/Kazimierz Sabbat

- - - - -

USTĄPIENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Zgodnie z moją zapowiedzią przy obejmowaniu urzędu Prezydenta
Rzeczypospolitej w dniu 8-go kwietnia 1979 roku, iż ustąpię
z tego urzędu po upływie lat siedmiu, ustępuję w dniu dzisiejszym
z urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Londyn, 8 kwietnia 1986 roku

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Edward Raczyński

- - - - -

PROTOKOŁ ZŁOŻENIA PRZYSIĘGI PRZEZ PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ KAZIMIERZA SABBATA

Działo się dnia 8 kwietnia 1986 roku w siedzibie Prezydenta Rzeczypospolitej w Londynie, 43 Eaton Place, S.W.1. W dniu tym, Prezydent Rzeczypospolitej Edward Raczyński, zgodnie ze swą zapowiedzią przy obejmowaniu urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, ustąpił z zajmowanego urzędu. Wobec tego, w tymże dniu 8 kwietnia 1986 roku, na zasadzie artykułu 24 ust./1/ i /2/ Ustawy Konstytucyjnej, urząd Prezydenta Rzeczypospolitej objął pan Kazimierz Sabbat, były Prezes Rady Ministrów, wyznaczony na następcę Prezydenta zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 lutego 1980 roku, o wyznaczeniu następcy Prezydenta na wypadek opróżnienia się urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości, ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej No. 1 w Londynie, dnia 12 lutego 1980 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej Kazimierz Sabbat złożył w myśl art. 19 ust. /1/ Ustawy Konstytucyjnej, przed objęciem Urzędu, przysięgę treści następującej:

"Świadom odpowiedzialności wobec Boga i historii za losy Państwa, przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy Świętej Jedyńemu, na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej: praw zwierzchniczych Państwa bronić, jego godności strzec, ustawę konstytucyjną stosować, względem wszystkich obywateli równą kierować się sprawiedliwością, zło i niebezpieczeństwo od Państwa odwracać, a troskę o jego dobro za naczelną poczytywać sobie obowiązek. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego Męka. Amen."

Stosownie do art. 19 ust./2/ Ustawy Konstytucyjnej akt złożenia przysięgi stwierdzili poniżej podpisem: Prezydent Rzeczypospolitej Kazimierz Sabbat, były Prezydent Rzeczypospolitej Edward Raczyński oraz osoby urzędowe obecne przy zaprzysiężeniu.

/-/ Kazimierz Sabbat

/-/ Edward Raczyński, ks. Szczepan Wesoły, Edward Szczepanik, Zygmunt Szadkowski, Klemens Rudnicki gen., Jan Berek gen., Fr. Szystowski płk., Ludwik Łubieński, Alec Maisner, Zygmunt Scholtz S.Borczyk, J.Morawicz ppłk dypl., Cz. Czapliński, T.J.Drzewicki, Al.Snastin, Jerzy Zaleski, R.Kaczorowski, B.Wendorff, Ks.Franciszek J.Pluta, E. Hardy, K.Łańcucki, T.Treister, J.Żółtowski, Marian F.Respond, E. Pomorski, W. Zahorski, Zbigniew Piotrowski, Józef Lubecki.

- - - - -

Stanowiska urzędowe osób obecnych przy zaprzysiężeniu, w kolejności złożenia podpisu:

Edward Raczyński - uступujący Prezydent Rzeczypospolitej,
 ks. biskup Szczepan Wesoły - Opiekun duchowy polskiej emigracji,
 Zygmunt Szadkowski - Przewodniczący Rady Narodowej R.P.,
 generał Klemens Rudnicki - Przewodniczący Rady Organizacji
 Kombatantckich Polskich Sił Zbrojnych, generał Jan Berek -
 Kanclerz Kapituły Orderu Odrodzenia Polski, pułkownik Franciszek
 Szystowski - Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
 Ludwik Łubieński - Prezes Głównej Komisji Skarbu Narodowego,
 generał Aleksander Maisner - Prezes Stowarzyszenia Polskich
 Lotników, prof. Zygmunt Scholtz - Minister Emigracji,
 Stanisław Borczyk - Minister Skarbu, ppłk dypl. Jerzy Morawicz-
 Minister Spraw Wojskowych, prof. Czesław Czapliński - Minister
 Oświaty i Kultury, mgr. Tadeusz J. Drzewicki - Minister,
 inż. Aleksander Snastin - Minister, mgr. Jerzy Zaleski - Minister
 Ryszard Kaczorowski - Minister, Bohdan Wendorff - Szef Kancelarii
 Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej i p.o. Minister
 Sprawiedliwości, ks. prałat Franciszek J. Pluta - Delegat Rządu RP
 na Kanadę, inż. Eugeniusz Hardy - Delegat Rządu RP na Australię,
 inż. Krzysztof Łańcucki - Prezes Rady Naczelnej Polskich Orga-
 nizacji w Australii, Ryszard Treister - Delegat Rządu RP na Po-
 łudniową Walię w Australii, Minister Jan Żójtowski - Delegat
 Rządu RP na Argentynę, Minister mgr. Marian Respond - Delegat
 Rządu RP na Szwajcarię, Minister dr. Edward Pomorski - Delegat
 Rządu RP na Belgię, Zbigniew Piotrkowski - Delegat Rządu RP na
 Nową Zelandię, Witold Zahorski - Delegat Rządu na Włochy,
 Józef K. Lubecki - pełnomocnik Delegata Rządu RP na Stany Zjedno-
 czone Ameryki Północnej.

ŻYCIORYS PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

KAZIMIERZA SABBATA

Prezydent Rzeczypospolitej Kazimierz Sabbat urząd swój objął po Edwardzie Raczyńskim, ostatnim Ambasadorze polskim w Londynie, który na podstawie Konstytucji z kwietnia 1935 r., przez ostatnie siedem lat sprawował Urząd Prezydenta R.P. na Uchodźstwie.

Kazimierz Sabbat przez ostatnie 10 lat był Prezesem Rady Ministrów i dał się poznać jako wybitny przywódca polityczny Polaków na Uchodźstwie. Zdobył ogólny szacunek rodaków za swe zdecydowane stanowisko w stosunku do reżimu narzuconego Polsce przez Związek Sowiecki. Kazimierz Sabbat urodził się w Bielinach w kieleckim, w roku 1913. Przed wojną ukończył Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W czasie studiów był czynny w starszym harcerstwie i zorganizował Kuźnicę Akademickich Kręgów Harcerskich, na której w dużej mierze oparła się po wybuchu wojny Kwatera Główna Szarych Szeregów w Warszawie.

Po zajęciu Polski przez wojska hitlerowskie i sowieckie Kazimierz Sabbat przedostał się do Francji, gdzie jako podchorąży miał czasowy przydział do Marynarki Wojennej, a następnie służył w Brygadzie Panczernej Generała Maczka. Po upadku Francji przedostał się, jak wielu innych żołnierzy, do Wielkiej Brytanii i służył w Pierwszej Dywizji Panczernej. Z kolei został przeniesiony do Sztabu Głównego w Londynie. W tym czasie także kierował działalnością Harcerstwa Polskiego poza Krajem. Po wojnie założył w Londynie własne przedsiębiorstwo. Równocześnie był członkiem Naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego. Przez wiele lat był także członkiem Prezydium Rady Głównej SPK.

W roku 1954 Kazimierz Sabbat z ramienia Niezależnej Grupy Społecznej wszedł do Egzekutywy Zjednoczenia Narodowego, gdzie sprawował funkcję kierownika działu skarbowego i działu emigracji. W tym charakterze zorganizował w roku milenijnym, 1966, Światowy Zjazd Polski Walczącej. Od roku 1967 do 1972 był Prezesem Egzekutywy Zjednoczenia Narodowego. Podjął wówczas inicjatywę zwołania Kongresu Nauki i Kultury Polskiej w Wolnym Świecie, który odbył się w Londynie w 1970 roku. Podjął także inicjatywę pojednania obu zwaśnionych ośrodków politycznych, stojących na stanowisku ciągłości Państwa Polskiego, która doprowadziła do zakończenia rozłamu politycznego emigracji. W sierpniu 1976 roku objął Kazimierz Sabbat stanowisko Prezesa Rady Ministrów. W trzy lata później zwołał do Londynu Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem. W lutym 1980 roku został przez Prezydenta Raczynskiego wyznaczony na następcę Prezydenta R.P. W ciągu ostatnich kilku lat odbył szereg podróży po niepodległościowych ośrodkach polskich w Europie, Ameryce Północnej i Południowej i w Australii. Podczas tych podróży doprowadził do wzmocnienia sieci delegatur Rządu, które istnieją w 20 krajach. W roku 1976 zainicjował Fundusz Pomocy Robotnikom, przekształcony w 1979 na Fundusz Pomocy Krajowi. Po ogłoszeniu w Polsce stanu wyjątkowego doprowadził do założenia Rady Pomocy dla Uchodźców. Na skutek jego działalności usprawniona została praca Skarbu Narodowego i jego ogniw. Na forum międzynarodowym Rząd pod jego kierownictwem przygotował odpowiednie memoranda w obronie sprawy polskiej na pohelsińskie sesje przeglądowe w Belgradzie, Madrycie, Sztokholmie, Ottawie i Bernie. W roku 1980 przyczynił się Kazimierz Sabbat do powstania w Wielkiej Brytanii grupy parlamentarzystów brytyjskich "Solidarność z Polską" oraz do założenia podobnych grup w innych krajach. W czterdziestolecie porozumień jałtańskich przeprowadził kampanię na rzecz przekreślenia tego układu. Przygotował i doprowadził do podpisania deklaracji o współpracy z przedstawicielami Wolnej Ukrainy w 1979 roku i Wolnej Czechosłowacji w 1986 roku. Także Kongres Kultury Polskiej w Londynie w roku 1985 zawdzięcza swój początek inicjatywie Kazimierza Sabbata ówczesnego Premiera Rządu R.P.

POTWIERDZENIE NA URZĘDZIE SZEFA KANCELARII CYWILNEJ
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Do Pana
Bohdana Wendorffa
Szefa Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej
w Londynie

Objąwszy w dniu dzisiejszym urząd Prezydenta Rzeczypospolitej
na podstawie art.12, lit/h/ i art.13, Ust/2/, lit/g/,
potwierdzam Pańską nominację z dnia 1 listopada 1975 roku
na urzędzie Szefa Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej.

Londyn, dnia 8 kwietnia 1986 roku.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat

- - - - -

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH
Nr.1/86

Na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 1 września 1986 roku
o ustanowieniu odznaki pamiątkowej "KRZYŻ KAMPANII
WRZESNIOWEJ 1939 r.", /Dz.U.R.P. No.1 z 1985 r./, nadaje
odznakę pamiątkową KRZYŻ KAMPANII WRZESNIOWEJ 1939 -
wszystkim Polakom ofiarom zbrodni w Katyniu.

Londyn, 1 styczeń 1986 r.

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH
/t/ Inż.J.P.Morawicz ppłk dypl.

- - - - -

KOMUNIKAT O NADANIU ORDERU
"ODRODZENIA POLSKI"

Na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1921 r./Dz.U.R.P. Nr.24 poz.137/ Prezydent Rzeczypospolitej nadał zarządzeniem z dnia 11 listopada 1985 roku

Krzyż Komandorski:

Right Reverend Mervyn A. ALEXANDER D.D. - Biskupowi
Diocezji Clifton.

Krzyż Oficerski:

Marjorie MARCHIONESS OF SALISBURY.

Zarządzeniem z dnia 19 marca 1986 roku

Krzyż Oficerski:

Baronowi Erich M. Von CEUMERN LINDENSTJERNA

Panu Jørgen L.F. MOGENSEN

Profesorowi Peter John de la FOSE WILES

Zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 1986 roku

Krzyż Kawalerski:

Pani Eileen Frances SHORT-GARLIŃSKIEJ za żołnierską
służbę w szeregach Armii Krajowej oraz za wybitną
i wieloletnią działalność na rzecz sprawy polskiej
w Niemczech i w Wielkiej Brytanii.

- - - - -

KOMUNIKAT O NADANIU ŻŁOTEGO KRZYŻA ZASŁUGI

Prezydent Rzeczypospolitej za zasługi w pracy społeczno-
niepodległościowej nadał zarządzeniem z dnia 19 marca 1986 roku

Żłoty Krzyż Zasługi po raz drugi:

KALINKIEWICZ Zofii A.	zamieszkałej	w Anglii
MURASZKO Annie	"	"
O.WROBEL Merkulanowi Antoniemu	zamieszkałemu	w Argentynie
BLECH Sławomirowi	"	w Kanadzie
SLIMKO Czesławowi	"	"
HAMPEL Mieczysławowi	- - - - -	w Anglii

Złoty Krzyż Zasługi po raz pierwszy:

BEREK-CICHOM Irena	zamieszkała	w Anglii
DANCZAK Tadeusz	zamieszkały	"
CLLR. DOBSON Maureen	"	"
CLLR. DOBSON Vincent	"	"
HOŁOWNIA Maria	"	"
JASKOWSKA Helena	"	"
KAJETANOWICZ Olgierd	"	"
KUBIAKOWSKI Tadeusz	"	"
LANDAU Helen	"	"
Rev. Fr. MONAGHAN James	"	"
PARYLAK Władysław	"	"
PULINSKA Fabiola	"	"
F/lt ROUGHLEY John	"	"
SCHOLTZOWA Zofia	"	"
WAŃKOWICZ Karol	"	"
WŁODKOWSKA Maria	"	"
ZAGÓRSKA Teresa	"	"
BISKUP Tomasz	"	w Argentynie
FAŁKOWSKI Czesław	"	"
PRZYBYŁ Halina	"	"
RYTTEL Helena	"	"
ŻYCHOWICZ Wacław	"	"
Inż. ARASZKIEWICZ Wiesław	"	w Australii
DĄBKOWSKI Zbigniew	"	"
KASZTELAN Franciszek	"	"
TRZASKOWSKA Danuta	"	"
F/o VIAL Allan John DFC	"	"
ZATORSKI Wacław	"	"
DUEHOLM Poul	"	w Danii
MOGENSEN de KALIMSKI Musa M.	"	"
SCHLICHTKPULL JENS Christian	"	"
Ks. Prob. ŚWITALSKI Karol	"	w Niemczech
BUKOWSKI Lech	"	w Kanadzie
CZAPLINSKI Adam	"	"
HAŁKO Lech	"	"
MOSSAKOWSKI Adam	"	"
SKONIECZNY Leszek	"	"
STANISZEWSKI Marian	"	"
AUGUSTYN Władysław	"	w USA
CZERKAWSKY Kazimierz	"	"
Prof. Dr. DANEK Jan	"	"
Inż. JACAK Pyszard	"	"
LEWANDOWSKI Mieczysław	"	"
Mgr. LEWICKA Janina	"	"
RYBAK Józef	"	"
RYCZKOWSKA Jadwiga	"	"
RUSIECKI Zygmunt	"	"
PAROL Stanisław	"	w Argentynie

Srebrny Krzyż Zasługi po raz drugi:

OSINSKI Henryk	zamieszkały w Anglii
BORKOWSKI Teodor	" w Kanadzie
TELEGA Tadeusz	" "

Srebrny Krzyż Zasługi po raz pierwszy:

ALLERA Eugenie	zamieszkały w Anglii
BOHDANOWICZ Antoni	" "
CHARKO Zenon	" "
CZAJKOWSKA Helena	" "
DANCZAK Cynthia	" "
DRZEWICKA Krystyna	" "
FILON Marianna	" "
JAROĆ Wanda	" "
MIKUŁKA Jakub	" "
OLESZCZUK Ludwik	" "
ORR Ronald	" "
STOPCZYNSKI Edward	" "
WILSON Michael	" "
IZDEBSKI Roman	" w Australii
KOWNACKI Bolesław	" w Argentynie
MALEK Henryk	" "
MATYSZKIEWICZ-ŁOSZYŃSKA Emilia	" "
PAKULSKI de ZELEK Teresa	" "
SZEFLIŃSKA TENDERA Alicja	" "
ZUBEL Józefa	" w Belgii
BIELASZEWSKI Bernard	" "
NIKULIN Leon	" w Danii
SKIBA Jan	" we Francji
BATES John Christopher	" w Południowej Afryce
BABIJCZUK Władysław	" w Kanadzie
CZUŁO Mieczysław	" "
FERENSONICZ Jan	" "
FORTYŃSKI Wiktor	" "
HAŁKO Aleksandra	" "
KUPNICKA Czesława	" "
NAMIESNIEWSKA Elżbieta	" "
PARADOWSKI Antoni	" "
ŁUKASZEWICZ Helena	" w USA
MAZUR Beata	" "
TOPÓR Franciszek	" "

Brazowy Krzyż Zasługi:

GERARD Celia	zamieszkała w Anglii
HARRISON John	zamieszkały "
BABIJCZUK Maria	zamieszkała w Kanadzie
CYZMER Mieczysław	zamieszkały "
GASZTOŁD Jan	" "
FEKIETA Franciszka	zamieszkała w U.S.A.

- - - - -

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

KOMUNIKAT KANCELARII CYWILNEJ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 5 kwietnia 1986 r. o POSIEDZENIU Rady Narodowej R.P.

Kancelaria Cywilna podaje do wiadomości, iż w dniu 5 kwietnia 1986 roku, w siedzibie Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu w Londynie, odbyło się XIte posiedzenie Rady Narodowej RP poświęcone podziękowaniu ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej, Edwardowi Raczyńskiemu, za siedmioletnią, pełną zrozumienia współpracę z Radą Narodową RP. W imieniu Rady Narodowej Dr. Lidia Ciołkoszowa, wiceprzewodnicząca Rady Nar. RP, wygłosiła następujące przemówienie:

"Dostojny Panie Prezydencie! Panie Premierze! Wysoka Rado!
Proszę mi pozwolić, że najpierw podziękuję Radzie za jednomyślne powierzenie mi dzisiejszego zadania, które w miarę moich możliwości postaram się spełnić. Traktuję to jako wyraz zaufania Rady, a zarazem jako wyraz tak potrzebnej nam jedności narodowej, którą choć niestety nie w pełni, Rada Narodowa reprezentuje. Dziękuję tym bardziej, że skład jej jest bardzo różnorodny. Nie będę powtarzała życiorysu Pana Prezydenta, ani wyliczała wszystkich jego zasług, bo je wszyscy znamy. Pragnę zatrzymać się tylko na kilku momentach specjalnie nam bliskich. W chwili cofnięcia uznania rządowi Tamasza Arciszewskiego narodziła się nasza emigracja polityczna. W dniu 28 lipca 1945 roku Ambasadur Raczyński odbył rozmowę z Podsekretarzem Stanu w Foreign Office, Cadoganem. W książce "W Sojusznicy Londynie" Pan Prezydent odnotował między innymi, że Cadogan zapytał "Jakie będzie moje własne postępowanie? Czy nie zechcę stanąć przy nowym rządzie? Byłbym, jak Cadogan ma

dane przypuszczać - dobrze przyjęty. Odpowiedziałem, że uznaję jeden tylko polski Rząd legalny i spełniam jego instrukcje. Byłem zwolennikiem szukania porozumienia z ZSRR, ale sprawa polska "została załatwiona" w sposób niegodny wielkich mocarstw, odbiegający nawet od tego co sam Rząd brytyjski już po konferencji jałtańskiej uznał za minimum. Cadogan nie nalegał więcej."

Ta decyzja sprawiła, że były Ambasador i Minister Spraw Zagranicznych stał się politycznym emigrantem. Mąż mój, Adam Ciołkosz, w recenzji z jednej z późniejszych książek Ambasadora Raczyńskiego napisał że "jest ona świadectwem wielkiej inteligencji i mądrości męża stanu, osiągniętej w przeprawach, które decydowały o bycie lub niebycie naszego narodu."

Te cechy: wielką inteligencję i mądrość męża stanu, wniósł Pan Ambasador do Rady Trzech, pełniąc zastępczo funkcję Prezydenta Rzeczypospolitej od 1954 r., oraz okazał na urzędzie Prezydenta RP od roku 1979. Nie ulega wątpliwości, że swoim autorytetem i swoją ciężką pracą wzmocnił niesłychanie znaczenie Urzędu Prezydenta RP na emigracji, a zarazem całego naszego, tak zwanego ośrodka legalistycznego. Wzajemna ścisła współpraca z Rządem Premiera p. Kazimierza Sabbata w prowadzeniu polityki niepodległościowej sprawiła, że ośrodek ten jest wciąż najsilniejszym centrum skupiającym niepodległościową emigrację na całym świecie. A przede wszystkim ośrodek ten jest coraz bliższy i coraz widoczniejszy dla ruchu oporu w Kraju. Dość przeglądać poziomą prasę krajową by stwierdzić jak bardzo w opinii publicznej w Kraju zmienił się na lepsze stosunek do władz legalnych na obczyźnie. My, powołana przez Pana Prezydenta Rada Narodowa, stanowimy trzeci człon tego ośrodka. Nasza współpraca z Panem Prezydentem ma charakter raczej jednostronny, ale jest dla nas ogromnie cenna. Pan Prezydent nigdy na posiedzeniach Rady Narodowej nie przemawiał, ale był na nich obecny. Świadomość tego, że zasiada wśród nas człowiek tej miary, że przysłuchuje się naszym obradom, że je ocenia z wysokości swego politycznego doświadczenia, mimo woli podnosiła ich poziom. Rozumiemy jakim wysiłkiem dla Pana Prezydenta była ta współpraca z nami i tym bardziej ją cenimy i wspominamy z wdzięcznością.

Przechodzę do drugiego momentu, do metody pracy Pana Prezydenta. Niedawno, na posiedzeniu Rady Narodowej omawialiśmy sprawozdanie Rządu zawierające Deklarację Polsko-Czechosłowacką z dnia 19 stycznia b.r., podpisaną ze strony polskiej przez Pana Prezydenta Raczyńskiego i Premiera Sabbata, a ze strony czzechosłowackiej przez prof. Mojmirę Powolnego, Prezesa Wydziału Wykonawczego Wolnej Czechosłowacji i dr. Rudolfa Frasztackiego z Toronto. Przygotowując się do dzisiejszego przemówienia obłożyłam się książkami Pana Prezydenta. Znalazłam, że przed 10ciami laty pisał Pan Prezydent w książce "Od Narcyza Kulikowskiego do Winstona Churchilla", w rozdziale "Związek Państwowy Polsko-Czechosłowacki Konieczny, ale Czy Wykonalny?"/str 98 do 99/: "Od czasu pierwszej wojny światowej podejmowane były próby zbratania Polski z Czechosłowacją, przerywane każdorazowo starciem i chęcią odwetu. Zbliżył się moim zdaniem moment dla podjęcia nowej próby. Oba państwa i nasze narody poszukiwać winny bez-

pieczeństwa nie w pojedynkę. Ponowne nawiązanie nici zerwanych pod koniec ostatniej wojny jest obecnie niemożliwe. Marionetkowe rządy w Warszawie i Pradze pilnie nad tym czuwają. Ale Polacy, Czesi i Słowacy przebywający w wolnym świecie mają ręce wolne. Mogą się w znacznym stopniu przyczynić do powodzenia próby następnej, która winna wykazać, że zbratanie jest nie tylko pożądane, ale także, że jesteśmy do niego zdolni. I oto po 10ciu latach czytamy w podpisanej Deklaracji "Jeżeli mamy zbliżyć osiągnięcie naszego celu, nie możemy ani w Polsce, ani na Uchodźstwie działać bez współpracy między nami, a także narodami Europy Środkowej i Wschodniej, obecnie pod władzą komunistyczną. Jesteśmy więc zdecydowani, aby zjednoczyć nasze siły do walki, która nas czeka, ponieważ dzielimy te same aspiracje i ponieważ jesteśmy przekonani, że w naszej jedności leży nasza największa siła i nadzieja.

10 lat przemyśleń, słusznych przewidywań, pilnego badania sytuacji politycznej, nieustannych zabiegów, osiągnęło rezultat.

Nie mogę też pominąć talentów literackich Pana Prezydenta. Znakomita redaktorka "Wiadomości" Stefania Kossowska niedawno zamieściła w "Tygodniu Polskim" artykuł pod niezwykle trafnym i jakże atrakcyjnym tytułem "Pisarz w Cieniu Męza Stanu". Wybitne zalety pisarskie Prezydenta to moim zdaniem prostota, przejrzystość stylu i doskonała polszczyzna, które sprawiają, że książki Jego pozostaną w literaturze polskiej na zawsze. Jako próbkę stylu Edwarda Raczyńskiego z książki "Od Narcyza Kulikowskiego Do Winstona Churchilla" zacytuję ustęp ze str.143: Zapewnienia Churchilla, że jeśli go usłuchamy to powrócimy do wolnej Polski, że nasz premier wsparty przez ambasadorów brytyjskiego i amerykańskiego utrzyma swój autorytet, to były bańki mydlane, wypełnione produktem, któremu na imię 'wishful thinking', czyli po naszymu 'samodur'."

I pomyśleć tylko ilu tłumaczy męczyło się daremnie nad przetłumaczeniem określenia "wishful thinking", a Panu Prezydentowi z pod pióra spadł lekko "samodur".

Dla nas - wszystko czym żył, co zdołał i pisał Prezydent Edward Raczyński, wciela się w słowa najpiękniejszego wiersza Stanisława Balińskiego: "O Krąju mój - tyś mą miłością wieczną."

Te słowa leżą głęboko na dnie naszych serc i naszych najtajniejszych myśli, łączą nas one z Panem Prezydentem jako człowiekiem bliskim i drogim. I za to Mu dziękujemy. I nie żegnamy, w nadziei, że zajdzie może czasem na posiedzenie Rady Narodowej, już nie jako urzędujący Prezydent RP, ale najmiłszy, najbliższy gość, którym się cieszyć będziemy."

Na przemówienie dr Lidii Ciołkoszowej, Prezydent Rzeczypospolitej Edward Raczyński odpowiedział następująco:

" Proszę Państwa,
Ja nie mogę inaczej odpowiedzieć na piękne przemówienie Pani Lidii za to serdeczne przyjęcie, którego doznaję - jak najserdeczniej, z głębi serca podziękować wszystkim. Służymy jednej sprawie i o tej sprawie wyłącznie myślimy. Ja obecnie ustępuję, ale wiem że przekazując swój urząd Panu Kazimierzowi Sabbatowi - oddaję go w ręce człowieka energicznego, gorącego patrioty i doświadczonego polityka. Sądzę że zrobiłem dobrze i że dobrze także w tym wypadku, przysłużyłem się Ojczyźnie."

- - - - -
KOMUNIKAT KANCELARII CYWILNEJ PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 7 kwietnia 1986 roku

Kancelaria Cywilna podaje do wiadomości następujące:

Prezydent Edward Raczyński obejmując w dniu 8 kwietnia 1979 r. urząd Prezydenta Rzeczypospolitej zapowiedział iż ustąpi z niego po upływie lat siedmiu. Wobec opróżnienia się urzędu Prezydenta RP zgodnie z art.24 Ustawy Konstytucyjnej, w dniu tym urząd Prezydenta Rzeczypospolitej obejmie pan Kazimierz Sabbat, wyznaczony na następcę Prezydenta zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 lutego 1980 roku.

W związku z powyższym pan Kazimierz Sabbat w dniu 7 kwietnia 1986 roku złożył Prezydentowi Rzeczypospolitej rezygnację z urzędu Prezesa Rady Ministrów.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjmując rezygnację zwolnił z dniem 7 kwietnia 1986 roku pana Kazimierza Sabbata z urzędu Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Spraw Zagranicznych.

Prezydent Rzeczypospolitej zwolnił w dniu tym pozostałych członków Rządu i Podsekretarzy Stanu powierzając im dalsze sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowego Rządu.

Jednocześnie Prezydent powierzył prof. dr Edwardowi Szczepanikowi Ministrowi Spraw Krajowych, pełnienie obowiązków Prezesa Rady Ministrów do czasu powołania nowego Prezesa Rady Ministrów.

- - - - -

KOMUNIKAT KANCELARII CYWILNEJ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 8 kwietnia 1986 roku.

Kancelaria Cywilna podaje do wiadomości, iż Prezydent Rzeczypospolitej Edward Raczyński, zgodnie ze swą zapowiedzią przy obejmowaniu tego urzędu, ustąpił 8 kwietnia 1986 roku z urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej. Wobec opróżnienia się urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, zgodnie z art.24 Ustawy Konstytucyjnej, urząd Prezydenta Rzeczypospolitej objął w tymże dniu, 8 kwietnia 1986 r., wyznaczony zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 lutego 1980 roku na następcę Prezydenta, pan Kazimierz Sabbat.

Pan Kazimierz Sabbat przed objęciem urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej złożył przewidzianą w art.19 Ustawy Konstytucyjnej przysięgę. Złożenie przysięgi zostało potwierdzone podpisami przez obecne przy zaprzysiężeniu, osoby urzędowe.

W uroczystości złożenia przysięgi i objęcia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej przez pana Kazimierza Sabbata, wzięło udział szereg przybyłych Delegatów Rządu z Europy i krajów zamorskich, liczni przedstawiciele niepodległościowego polskiego życia politycznego i społecznego z Wielkiej Brytanii i innych światowych ośrodków osiedlenia polskiej emigracji i Polonii, oraz polskie duchowieństwo na czele z księdzem biskupem Szczepanem Wesołym, opiekunem duchowym polskiej emigracji w świecie.

W uroczystości tej wzięli również udział zaproszeni przedstawiciele niepodległościowej emigracji narodów sąsiadujących z Polską: Węgier, Czechosłowacji, Rumunii, Litwy, Łotwy, Estonii, Ukrainy i Białorusi oraz przyjaciele angielscy.

Tegoż dnia, 8 kwietnia 1986 roku, w kościele polskim św. Andrzeja Boboli w Londynie, została odprawiona przez księdza biskupa Szczepana Wesołego, w asyście polskich księży z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanady, uroczysta koncelebrowana msza św. za Ojczyznę.

Wieczorem tegoż dnia, w siedzibie Prezydenta Rzeczypospolitej w Londynie, pan Prezydent Kazimierz Sabbat z Małżonką, podejmowali zaproszone duchowieństwo z księdzem biskupem Szczepanem Wesołym, członków Rządu, przedstawiciele polskiego życia politycznego i społecznego, przybyłych Delegatów Rządu oraz zamorskich gości.

Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej Edwarda Raczyńskiego
przy przekazywaniu urzędu następcy Prezydenta
panu Kazimierzowi Sabbatowi:

"Rodacy i drodzy państwo!
Za chwilę przekażę wysoki urząd, który sprawowałem przez ostatnich
lat siedem memu następcy, Kazimierzowi Sabbatowi.

Zanim to uczynię, pragnę dać wyraz mojej wdzięczności Wam wszystkim za życzliwość i poparcie, którego miałem tyle dowodów z Kraju i zewsząd ze świata wolnego.

Ta życzliwość i to poparcie były mi zachętą do pracy, a także podkreśleniem autorytetu Prezydenta RP, chociaż na obczyźnie.

Nie wątpię, że zechcecie darzyć mego następcę również gorącym poparciem i zaufaniem.

Pełniłem swą powinność w ubiegłym siedmioleciu w poczuciu, że służyć narodowi, który wsławił się w okresie próby męstwem, nadludzkim poświęceniem, a także rozważą, o której dzisiaj zapomnieć nie mogą nawet narody najpotężniejsze. Te zalety są Polsce i jej obrońcom nadal konieczne.

Nie będę, żegnając się z Wami, próbował kreślić szerokich obrazów politycznych ani przewidywać. Wierzę niezłomie, że naród nasz przebędzie obecną okrutną historyczną próbę wierny swej osobowości, swej historii i swej kulturze. Wierzę także, że nie zapomni o nowych możliwościach, które przed nim otwiera porozumienie z innymi narodami, sąsiadami Polski w Europie Środkowej.

Wiem, że zarówno Pan, Panie Kazimierzu, jak i Pańscy współpracownicy w wierności naszej ustawie konstytucyjnej cenią przede wszystkim nie jej aspekt protokularny, który wymaga uproszczenia i dostosowania do warunków uchodźczych, ale jej istotną treść wewnętrzną.

Życzę Panu powodzenia w dalszej służbie Polsce, od dzisiaj na wysokim urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej."

Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej Kazimierza Sabbata
podczas obejmowania urzędu po złożeniu przysięgi:

"Rodacy!

Złożyłem przepisana przez Konstytucję przysięgę i przejąłem z rąk Prezydenta Edwarda Raczyńskiego urząd Prezydenta Rzeczypospolitej. Moja pierwsza myśl w tej chwili szczególnej, tak jak i nas wszystkich, kieruje się do Kraju. Wszystko bowiem co czynimy w imię zachowania ciągłości prawnej suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej i jej władz na uchodźstwie, czynimy z myślą o Kraju i w przekonaniu, że w ten sposób służymy dobrze sprawie wolności, niepodległości i demokracji w Polsce. W przekonaniu tym utwierdza nas świadomość, że ideały, którym uchodźstwo nasze służy od tylu lat, w Kraju nigdy nie wygasły, a w ostatnich dziesięciu latach nabrały niezwykłego rozmiaru i głębi. Nasza działalność jest Polsce potrzebna. Zwracamy także myśl ku największemu Polakowi naszych czasów, ku Papieżowi-Polakowi, Janowi Pawłowi II, Głowie Kościoła Powszechnego, współczesnemu Apostołowi Narodów ale zawsze synowi Matki Polski. W takiej chwili nie może zabraknąć serdecznej myśli o tych, którzy nam przewodzili na początku naszej drogi: o Prezydencie Władysławie Raczkiewiczu i o generale Władysławie Sikorskim, premierze i naczelnym wodzu, organizatorze władz państwowych na uchodźstwie oraz o

Tomaszu Arciszewskim, który swoim pojałtańskim protestem wytyczył kierunek naszej działalności.

Objąłem urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej po Edwardzie Raczyńskim. Jest to ostatni z naszych przywódców z okresu drugiej wojny światowej. Przez 65 lat służył Polsce na odpowiedzialnych stanowiskach. Jako ambasador w Londynie przed i w czasie wojny przeszedł do historii. Dożył późnych lat, zawsze w sercu najważniejszych spraw. Okres sprawowania przez niego urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej przypadł na lata, kiedy wydarzenia w Kraju nadały naszej działalności nowego znaczenia i kiedy sprawa Polski odżyła jako problem międzynarodowy. Był to dobry okres w naszej działalności. Dzięki swym zaletom umysłu i charakteru, w galerii Prezydentów Rzeczypospolitej będzie Prezydent Edward Raczyński najwybitniejszą postacią.

Szczęśliwy los dał mi możliwość bliskiej z nim współpracy w sprawach politycznych od trzydziestu z górą lat. Wiele mu zawdzięczam i wiele przez te lata nauczyłem się od niego, szczególnie w sprawach międzynarodowych.

Pragnę więc przy tej szczególnej okazji wyrazić mu moje osobiste podziękowanie a także podziękować od wszystkich Polaków w kraju i w świecie za jego życie poświęcone Polsce.

Od 32 lat brałem udział w zespołach kierujących polską działalnością niepodległościową, przez 6 lat byłem przewodniczącym Egzekutywy Zjednoczenia Narodowego, a ostatnie dziesięć lat na stanowisku Prezesa Rady Ministrów. Było mi danym współpracować z wielu wybitnymi przywódcami politycznymi. Ze szczególnym sentymentem wspominam tych od których uczyłem się trudnej sztuki polityki. Generał Kazimierz Sosnkowski, polityk mądry i szlachetny, Michał Grażyński gorący patriota i człowiek zasad, Adam Ciołkosz wspaniały mówca, umysł encyklopedyczny i analityczny, polityk wielkiego serca i wielkiego rozumu, Tadeusz Bielecki, parlamentarzysta, demokrat, polityk rozważny i zdolny do kompromisu w imię interesów nadrzędnych. Generał Władysław Anders, oczywisty przywódca żołnierskiej emigracji, noszący pięknie legendę zwycięstwa pod Monte Cassino, zawsze w służbie Polski i generał Tadeusz Bór-Komorowski - symbol walk Armii Krajowej, tak jak ta armia nie szukający poklasku. Składam hołd ich pamięci.

Nie mogę zapomnieć o harcerstwie, które nauczyło mnie służby Bogu, Polsce i bliźnim.

Działalność polityczna na emigracji opiera się na strukturze stronnictw politycznych. Bez nich, bez pluralizmu politycznego nie ma demokracji. Cieszymy się z odradzania pluralizmu politycznego w Kraju. Doceniamy jego potrzebę na uchodźstwie. Znajduje on wyraz w formie Rady Narodowej Rzeczypospolitej, organu parlamentarnego. Podstawą prawną naszej działalności, a w szczególności Urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej jest Konstytucja z 1935 roku, Konstytucja Polski Niepodległej. Tak jak moi poprzednicy na urzędzie, będę ją stosował zgodnie z oświadczeniem prezydenta Raczkiewicza z listopada 1939 roku i października 1940, to znaczy, że prerogatywy

przewidziane w art.13 Konstytucji wykonywał będę na podstawie konsultacji Rządu i stronnictw oraz ugrupowań politycznych wchodzących w skład Rady Narodowej Rzeczypospolitej.

Zgodnie z interpretacją Prezydenta Rzeczypospolitej z roku 1953 oraz za wzorem poprzedników, prezydentów Stanisława Ostrowskiego i Edwarda Raczyńskiego kadencję moją na urzędzie Prezydenta przewiduję na okres nie dłużej niż 7 lat.

Chcę dać wyraz pragnieniu wzmocnienia więzów z życiem w Kraju w osobie następcy na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej. Widzimy trudności wypełnienia tego pragnienia. Pozostaje ono jedną z wytycznych w naszej dalszej działalności.

Chociaż upłynęło 40 z górą lat naszej działalności na uchodźstwie nie grozi nam rychłe wygaśnięcie naszej działalności. Szeregi uchodźstwa są stale zasilane nowymi falami z Kraju... Chociaż bolesne to dla kraju zjawisko to jednak wzmacnia ono i odnawia konieczną dla Polski działalność niepodległościową poza krajem. Wierzymy, że formy działalności oparte na zasadzie ciągłości suwerennych praw Rzeczypospolitej zostaną przez naszych następców zachowane. Okazały się bowiem najbardziej przydatne i skuteczne.

W czasie moich odwiedzin ośrodków polskich w świecie poznałem bardzo wielu rodaków. Wysoko cenię sobie ich życzliwość i przyjaźń. Jest to przyjaźń wyrosła ze wspólnej pracy w Służbie Polsce. Przesyłam im wszystkim serdeczne pozdrowienia.

Na dzisiejszą uroczystość przybyło wiele wybitnych osobistości z całego świata. Pragnę serdecznie podziękować tym, którzy ją swoją obecnością uświetnili: drogiemu Ks. Biskupowi Wesołemu, duchowieństwu, przywódcom stronnictw i ugrupowań politycznych, prezesom i przedstawicielom organizacji społecznych, a także Delegatom Rządu z wielu krajów osiedlenia polskiego: z Argentyny, Australii, Belgii, Kanady, Niemiec, Nowej Zelandii, Włoch, Szwajcarii i Stanów Zjednoczonych.

Dziękuję za udział w naszej uroczystości przedstawicielom Rady Wolnej Czechosłowacji oraz Rządowi Ukraińskiemu na Uchodźstwie, a także przedstawicielom bratnich ujarzmionych narodów Europy Środkowo-Wschodniej: Litwy, Łotwy, Estonii, Rumunii, Węgier i Jugosławii. Dziękuję zasłużonemu Towarzystwu Anglo-Polskiemu.

Ciężki jest los naszych krajów pod jarzmem sowieckim. Ciężki jest los Polski od 40 lat. Jak wielkie jednak zaszły zmiany w naszym kraju! Polska dzisiejsza jest niezłomna. Chociaż gnębiona przemocą i groźbą nie porzuciła ducha 1000 lat swoich dziejów. Polska jest Polską. A my w jej służbie."

=====
Odbito z polecenia Ministra Sprawiedliwości
=====